

ZA IZBOLJŠANJE LISTA
petstotnjemu Valu dajmo voljo. Vsek, ki
na pripravi "Glas Naroda" ali na
pridebiti na naročnika, vam bo hvale-
žen, kar ste mu odprli pot k naravi lepemu
in zadovoljstvu človeka.

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

CITATELJE OPOZARJAMO.
da pravočasno obnove naročni-
no. S tem nam boste mnogo pri-
hranili pri opominih. — Ako še
niste naročnik, pošljite en dol-
lar za dvomesečno poskušnjo.

TELEPHONE: CHelsea 3-1242

Entered as Second Class Matter September 21st, 1933 at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3rd, 1879.

ADDRESS: 216 W. 18th ST., NEW YORK

No. 279. — Štev. 279.

NEW YORK, FRIDAY, DECEMBER 2, 1938 — PETEK, 2. DECEMBRA, 1938

Volume XLVI. — Letnik XLVI.

ITALIJANI ZAHTEVAJO ZEMLJO OD FRANCIJE

**FAŠISTI NE BODO MIROVALI,
DOKLER NE DOBE VSEGA, PO
ČEMER STREMI MUSSOLINI**

Italijanski poslanci zahtevajo Tunis, Korziko, Ni-
co in Savojo. — Poslanci so divje kričali na Farinaccijev klic "Tunis!" — Med poslušalci je bil
tudi francoski poslanik François-Poncet.

RIM, Italija, 1. decembra. — Italija je prvič sta-
vila svojo zahtevo po zemlji, ki v resnici pripada
Franciji, katero pa italijanski fašisti smatrajo za
italijansko iz zemljepisnih in zgodovinskih ozirov,
ko so italijanski poslanci divje kričali za okupacijo
Tunisa, Korzike, Nice in Savoje.

Več minut je cela zbornica, razun ministrov in
tujih diplomatov, ploskala in kričala in predsed-
nik zbornice admiral grof Costanzo Ciano, oče vna-
jnega ministra grofa Galeazza Ciana, je le z naj-
večjo težavo napravil red.

Ta nenavadna demonstracija se je dogodila v pri-
čo novega francoskega poslanika Andre Francois-
Poncet-a, ki je bil poslan v Rim s posebnim name-
nom, da se pogaja z italijansko vlado za boljše od-
nošaje med obema državama.

Poslanci so pričeli kričati, ko je po dolgem govo-
ru vnanjega ministra grofa Ciana, ki je proti kon-
cu rekel, da še niso bile vresničene nekatere ita-
lijanske zahteve, bivši glavni tajnik fašistične stran-
ke in sedanjí državni svetnik Roberto Farinacci za-
klical: "Tunis, Tunis!"

Njegove besede je ponovil sedanjí generalni tajnik
fašistične stranke Achille Starace, ki je še dodal:
"Korzika, Korzika!"

Tedaj pa so poslanci pričeli na vse grlo kričati.
Med kričanjem je bilo slišati besede: "Tunis, Kor-
zika, Nica, Savoja."

Temu kričanju pa se ni pridružil predsednik
zbornice grof Ciano. Toda tem bolj so kričali po-
slušalci na galeriji in še posebno ženske.

Ves čas vpitja, je grof Ciano mirno stal na svo-
jem mestu in čakal, da se hrup poleže.

Mussolini, ki je tekom seje večkrat zavrnil klice,
ki so veljali njemu, se med krikom in vikom ni ni-
ti ganil. Nepremično je sedel na svojem stolu, gle-
dajoč naravnost predse, z rokami prekrizanimi na
prsih, na način diktatorja, ki dogodek odobruje.

Angleški poslanik Earl of Perth je sedel na svo-
jem diplomatskem sedežu nepremično kot Musso-
lini. François-Poncet pa se je kazal, kot da ne ra-
zume besed, ki so mu donele na uho iz dvorane:
obrnil se je k nekemu poslaniku, ki je sedel poleg
njega, ter mu nekaj smeje povedal, kot bi ga cela
zadeva nič ne brigala. In ko je nekaj minut zatem
odšel iz zbornice, se je še vedno smejal.

Patriotično navdušenje pa je zavladalo tudi iz-
ven zbornice. Izzvali so ga poslanci, ki so korakali
po Corso pred palačo Venezia, kjer so kričali toli-
ko časa, da se je pri oknu pokazal Mussolini. Zgle-
du poslancev so sledili vseučiliščniki, ki so se pri-
čeli zbirati po kavarnah in gostilnah ter so zahte-
vali od godcev, da so igrali patriotične pesmi.

Demonstranti so korakali po ulicah in kričali: —
"Tunis, Tunis!" Te demonstracije so se navzlic de-
žju nadaljevale do večera.

Tunis je pod francoskim protektoratom od leta
1881, ko je Francija poslala v deželo vojaško eks-
pedicijo, da ukroti plemo Khrhoumer, ki je napada-
lo kristjane. Nahaja se na severu Afrike in ga na
severu in vzhodu obliava Sredozemsko morje; proti
jugovzhodu meji na italijansko Libijo, na jugu na
Saharo, na zapadu pa na Alžir. V starodavnih ča-
sih je bil Tupis žitnica Rima. Dežela še danes pri-
deluje mnogo pšenice, ječmena in najboljše olje.

Daladier se veseli svoje "zmage"

**NAGLA SMRT
HITLERJEVEGA
NASPROTNIKA**

General von Lossow je
bil velik Hitlerjev na-
sprotnik. — Zadušil je
Hitlerjevo vstajo leta
1923 v pivovarni v Mo-
nakovem.

MONAKOVO, Nemčija, 1.
decembra. — General Otto v.
Lossow, ki je zadušil Hitlerje-
vo vstajo v dvorni pivovarni v
Monakovem leta 1923, je umrl,
star 70 let.

Hitler je ustanovitelj nacijs-
ke stranke, kateri se je tudi
pridružil general Eric von Lu-
dendorff. Prvi naciji so se
zbrali v kleti dvorne pivovar-
ne 8. novembra, 1923.

Voditelji so razpravljali o
nacijski vstaji v zadnji sobi z
državnim komisarjem von
Kahr, policijskim načelnikom
von Seisserjem in gene-
ralom von Lossowom, ki je bil
poveljnik bavarskega reichs-
wehra. Hitler je tedaj dobil u-
tis, da mu trije ne bodo na-
sprotovali.

Ob 9 zvečer je Hitler prišel
v veliko dvorano pivovarne ter
oddal v strop strel iz revolver-
ja, je naznanil pričetek revo-
lucije narodnih socialistov ter
rekel, da so trije uradniki v
zadnji sobi pod aretacijo. Pri-
šli pa so reichwehrovec in pri-
čeli streljati. 19 nacijscev je bi-
lo ubitih, Hitler je pobegnil,
Ludendorff pa je bil aretiran.

Pozneje je bil Hitler prijet
in obsojen v zapor, kjer je na-
pisal svojo knjigo "Mein
Kampf", ki služi nacijem kot
evangelij. Von Lossow je bil
pozneje organizator turške ar-
made, von Kahr pa je bil u-
streljen v nacijskem čiščenju
30. junija, 1934.

ATATURKOVA ZAPUŠČINA

ISTANBUL, Turčija, 30.
novembra. — Pokojni predse-
dnik Kemal Ataturk je v svoji
oporoki, ki jo je lastnoročno
napisal 5. septembra, zapustil
celo svoje premoženje, ki zna-
ša okoli \$4.000.000, narodni re-
publikanski stranki. Tekom
svojega življenja je državi ali
demokratski stranki zapustil
večino svojih posestev.

Oporoka pa določa, da demo-
kratska stranka iz dohodkov
posestev plačuje na leto 10.000
dolarjev Ataturkovi sestri ter
različne vsote od \$1000 do
\$1200.

Korzika je najbolj znana kot rojstni kraj cesarja
Napoleona in pripada Franciji od leta 1768, ko jo
je Francija kupila od Genove.

Nica je bila do leta 1860 del sardinskega kralje-
stva in jo je odstopil Franciji italijanski kralj Vik-
tor Emanuel II. Nica je znano zimsko zabavišče.

Savoja se nahaja v jugovzhodni Franciji in je
razdeljena v dva departmanta. Francija jo je dobila
leta 1860 tudi od Sardinije.

**NEMČIJA BO
ČEŠKI UZOR**

Tako je povedal nem-
škemu časniškemu po-
ročevalcu novi pred-
sednik dr. Hača. — Na-
rod se mora sprijazni-
ti s svojo usodo.

PRAGA, Čehoslovaška, 1.
decembra. — Dr. Hača, novi
čehoslovaški ministrski pred-
sednik je danes povedal svoje
mnenje poročevalcu lista Be-
liner Lokalanzeiger.

— Pogled na novi zemljevid
naše države nam vse pove. —
Drugega nam ne kaže, kot so-
delovati z Nemčijo. In bodimo
pravični in priznajmo, da se
ima naš narod za marsikaj za-
hvaliti Nemčiji. (Sokolska ide-
ja ima svoj izvor v Nemčiji.
Čehi so se učili od nemških
"turnerjev". Op. ured.)

— V vlado, — je nadaljeval
predsednik, — bomo spravili
čimveč mogoče mladih ljudi.

Sodeč po predsednikovi izja-
vi, ne bo nova vlada trpela no-
benega pretiranega naciona-
lizma.

Čehoslovaška bo skušala u-
strezati Nemčiji, ker bo v go-
spodarskem pogledu popolno-
ma odvisna od nje.

ZIDJE BODO IZTREBLJENI

BERLIN, Nemčija, 30. no-
vembra. — List "Schwarze
Korps" pravi, da bodo vsi Zi-
dje v Nemčiji iztrebljeni, ako
bo še kdaj kak Žid, ali pa kak
od Židov najet napadalec z o-
rožjem nameril na kako vodil-
no osebo v Nemčiji.

List pravi dalje:
"Da ne bo kakega nespora-
zuma, naj bo tukaj povedano:
"Od dneva, ko bo kak Žid ali
pa od Židov najet morilec dvi-
gnil orožje proti kakemu vodil-
nemu možu v Nemčiji, tedaj v
Nemčiji ne bo več ostal noben
Žid. Upamo, da smo dovolj
jasno povedali."

\$8000 njegovim petim adopti-
ranim hčeram. Med njimi je
Sahiba Gueukšen Honoum, zna-
na letalka, kateri je Ataturk še
posebej volil \$6000 na leto in
še toliko denarja, da si more
kupiti hišo.

V svoji oporoki Ataturk do-
loča, da je večja vsota izplača-
na za višjo izobrazbo otrok se-
danjega predsednika genera-
la İsmeta İnönüa.

**CODREANU
USMRČEN**

Romunski fašistični vodi-
telj je bil ustreljen s 13
tovariši. — Ustreljeni
so bili med prevozom
iz kaznilnice v Bukare-
što.

BUKAREŠTA, Romunska,
1. decembra. — Corneliu Zelea
Codreanu, vodja romunske fa-
šistične stranke Zelezne garde,
ki je bil vsled zarote z neko-
tjeto državo in zaradi podžiga-
nja k vstaji obsojen na 10 let
ječe, je bil ustreljen skupno s
13 svojimi tovariši, ko so se
peljali v policijskem avtomo-
bilu iz kaznilnice v Rimenescu
Sarat v vojaško kaznilnico v
Jihlavi blizu Bukarešte. Ustre-
lili so jih stražniki, ki so jih
spremljali, pod pretvezo, da so
skušali pobegniti.

Kralj Karol je izdal povelje
svoji armadi, da brez usmilje-
nja zatire fašistično gibanje in
ustreli vsakogar, ki bi se pro-
tivil vojaštvu. Več sto pozna-
nih fašistov je bilo aretiranih.

Kralj Karol je prejel od Ze-
lezne garde svarilo, da naj
sklene mir z romunskim nara-
dom, ker bo drugače prišla
druga rešitev.

Svarilo je prišlo od istega
"bataljona smrti", ki je poslal
pisma provincijalnim governe-
jem, ki so bili obveščeni, da so
bili obsojeni na smrt, ki jih bo
dosegla v januarju.

Orožniški general je izdal na
orožnike povelje, da z vso od-
ločnostjo in brezobzirnostjo
napostajo proti Zelezni gardi.
Izdane so bile stroge odredbe
za varnost governerjev. Kdor-
koli pride v urad ministrskega
predsednika, ali pa kakega mi-
nistra, ga straža preišče, ako
ne nosi s seboj kakega orožja.
Vlada je naznanila, da so
39 let starega Codreana in
njegovih 13 tovarišev ustrelili
orožniki, ker so hoteli pobegni-
ti.

Ustreljeni so bili ob 5 popol-
dne in tri ure zatem pokopani.

Codreanovi pristaši so dali
kralju Karolu "zadnjo prilož-
nost", da sklene mir z romun-
skim narodom. S tem so najbr-
že mislili, da naj odslovi svojo
rdečelaso prijateljico Magdo
Lupescu, ki je napol Židinja.

Položaj je postajal vsako u-
ro bolj nevaren in Karol se je
ves dan posvetoval s svojimi
ministri. Slednjič se je kralj
odločil, da s silo zatire terori-
stično fašistično organizacijo
Zelezne garde.

Codreanovo pravo ime je
Zelinski in je po rodu Poljak.
V maju je bil obsojen za 10 let
v prisilno delavnico, ker je pi-
sal nemškimi nacijem pismo, v
katerem jih je prosil za pomoč
za strmoglavljenje kralja Ka-
rola.

ADVERTISE

"GLAS NARODA"

**NJEGOVI PRISTAŠI PRAVIJO, DA JE
ZATRL RADIKALIZEM V DRŽAVI**

PARIS, Francija, 1. decembra. — Francoska
vlada je odredila, naj bo začasno odpuščenih z de-
la (locked-out) 120.000 delavcev, ker so se vče-
raj udeležili generalnega štrajka, ki je pa trajal
samo nekaj ur. To je bila doslej najostrejša vladina
odredba proti štrajkarjem. Več sto štrajkarjev je
bilo aretiranih.

Delavci so bili odpuščeni
predvsem iz tovarn, ki izvršu-
jejo za vlado razna naročila.
Neki voditelj Delavske kon-
federacije in komunistični pod-
župan nekega industrijalnega
mesta v bližini Valenciennes sta
bila aretirana, ker se baje ni-
sta hotela pokoriti poveljem
polije.

V mestu Denain bo najbrž
prišlo do velikih izgrediv. To-
varne so namreč začele name-
ščati nove delavce, češ, da so
bivši dolgoletni uslužbenci pre-
kršili pogodbo. Tovarno je za-
stražilo vojaštvo. Zaradi lo-
kalnega praznika tovarna dan-
es ni obratovala, ne ve se pa,
kaj se bo zgodilo jutrišnji dan.
Neki Dalardierov zaupnik je
v svojem radio govoru poudar-
jal, da vlada nima namena na-
stopiti proti komunistom ali
socialistom, pač pa vztraja na
stališču, da morajo tovarne iz-
vršiti čimprej mogoče vsa vla-
dna naročila.

PARIZ, Francija, 1. dec-
— Ministrskega predsednika Da-
ladiera je zelo navdušila vče-
rajšnja zmaga nad štrajkar-
ji, in je vsled tega sklenil ko-
vati železo, dokler je vroče.

Ministrski predsednik je od-
redil nekakšno "gospodarsko
mobilizacijo", ki naj bi traja-
la tri leta, češ, da se Francija
edinole na ta način zamore do-
kopati do prosperitete.

Parlament je sklican za dan
8. decembra. Daladier je pre-
pričan, da bo večina poslan-
cev odobrila njegov finančni
program, dasi je delavstvo od-
ločno proti njemu. Generalni
štrajk je bil predvsem proglá-
šen vsled ukinjenja 44-urnega
delovnega tedna in novih dav-
kov.

Prijatelji ministrskega pred-
sednika Daladiera in konse-
rvativci se zavedajo zmage.
Pravijo, da je izgubila De-
lavska federacija ves svoj
vpliv in da jo delavci trumoma
zapuščajo. Mnenja so, da je
Daladier kos komunistom in
socialistom in da delavsko gi-
banje ne bo imelo v Franciji
nikdar več takega vpliva kot
ga je imelo zadnja leta.

Neki list, ki je Daladieryu pri-
jazen, piše: — Ljudska fronta
je popolnoma likvidirana. In ž-
njo vred je likvidirana tudi
vsaj njena politika.

Daladier je izdal uradno ugo-
tovilo, v katerem pravi: —
Tekom prihodnjih treh let se
mora vsak Francoz zavedati,
da je podvržen najstrožji go-
spodarski mobilizaciji.

Generalna stavka ni trajala
niti dvanaest ur. Najhujši ne-
miri so se zavrhili v Toulouse,
kjer so štrajkarji nevarno ra-

**ČESA SEDAJ OBTOŽUJEJO
DR. BENEŠA**

BRATISLAVA, Slovaška,
2. dec. — "Slovenski hlas" ob-
javlja v izvirski senzacional-
ne dokumente iz govorov sena-
torja Matouška v stalnem pa-
lamentarnem odboru. Senator
Matoušek obtožuje bivšega pre-
zidenta dr. Beneša za vse, kar
se je odigralo na Čehoslovaš-
kem. Objava teh govorov je
bila v Pragi prepovedana, to-
da Slovaki, ki nimajo cenzu-
re, bodo te dokumente objavi-
li v celoti. Do zdaj je od 18
Metouskovih točk objavljenih
že pet. List navaja naslednje
podrobnosti:

1. Dr. Beneš je odklonil po-
tovanje v Rim na poziv Mus-
solinija in takratnega rimske-
ga prislavnika Chvalkovskega.

2. Dr. Beneš ni nikogar in-
formiral, postopal je vedno kot
avtokrat.

3. Nikogar ni obvestil o nem-
ških predlogih glede pakta o
nenapredanju.

4. Dr. Beneš je v pogovoru s
francoskim zunanjim minist-
rom Bonnetom izjavil, da je
glavna dolžnost vseh, da se od-
strani Mussolini. Po indiskre-
ciji je Mussolini za to izvedel
in je Čehoslovaško do skraj-
nosti zsovražil.

5. Dr. Beneš se je telefonsko
razgovarjal s Chamberlainom,
pri čemer je z neprimernimi
izrazi žalil Chamberlaina, Hit-
lerja in druge.

Dalje navaja list, da je sov-
jetski poslanik v Pragi obvestil
Beneša, da sovjeti ne bodo po-
pirali Čehoslovaško. Dr. O-
stský, dolgoletni poslanec v
Parizu, je izročil generalu Sy-
rovemu dokument, iz katerega
so jasno in točno razvidni od-
nosaji Čehoslovaške in Fran-
cije. Na podlagi teh dokumen-
tov je razvidna odgovornost
politikov za veliko katastrofo
Čehoslovaške.

POŽAR V UMORILNICI

STOCKTON, Cal., 30. nov.
— V tukajšnji umorilnici je
izbruhnil požar, in nad 400 bol-
nikov so izpustili na prsto.
Polisti, ognjegasci in člani
Ameriške legije so zastražili
okolico, navzlic temu je pa 25
bolnikov umrlo.
Požar je bil pogasen.

"GLAS NARODA"
(VOICE OF THE PEOPLE)

Owned and Published by
SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
(A Corporation)

Frank Bakar, President J. Lupsha, Sec.
Place of business of the corporation and addresses of above officers:
216 WEST 18th STREET NEW YORK, N. Y.

45th Year

ISSUED EVERY DAY EXCEPT SUNDAYS AND HOLIDAYS

Advertisement on Agreement

Za celo leto velja list na Ameriko	Za New York na celo leto .. \$7.00
In Kanado	Za pol leta
Za pol leta	Za inozemstvo na celo leto .. \$7.00
Za četrt leta	Za pol leta

Subscription Yearly \$2.—

"GLAS NARODA" IZHAJA VSAKI DAN IZVZEMŠI NEDELJ IN PRAZNIKOV

"GLAS NARODA", 216 WEST 18th STREET, NEW YORK, N. Y.
TELEPHONE: CHelsea 2-1242

DOPISI brez podpisa in osebnosti se ne priobčujejo. Denar za naročnino naj se blagovoli pošilja po Money Order. Pri spremembi kraja naročnikov, prosimo, da se naz. tudi prejane bivališče naznači, da hitreje najdemo naslovnika.

FRANCIJA NA RAZPOTJU

Francija, ki je poleg Anglije veljala do zadnjega časa za edino demokratično državo v Evropi, je dospela na razpotje. Po kateri poti bo krenila? Zdi se, da v smeri proti fašizmu.

Ministrski predsednik Daladier je uvidel, da preti državi gospodarski in finančni lankrot. Izdal je torej osemindeset nujnostnih ukrepov, s katerimi upa rešiti Francijo.

Ukrepi so nadvse drastični. Njihova posledica je odločna borba med:

Generalno delavsko konfederacijo, v kateri imajo večino socialisti in komunisti, ter šteje baje pet milijonov članov;

in med desničarsko fronto, katero zastopa ministrski predsednik Daladier, ter jo podpira osem milijonov poljedelskih delavcev, skoro vsi manjši trgovci in podjetniki ter krščanska delavska ustanova z milijon člani.

Iz tega se utegne razviti diktatura, ki bo pometla s francoskim komunizmom, ali bo pa zmagalo delavstvo in strmoglavilo Daladiera. V tem slučaju bi ne bilo daleč do revolucije.

Najpomembnejši Daladierovi ukrepi so:

— Odprava 5-dnevnega oziroma 40 urnega delovnega tedna v poglavitnih francoskih industrijah;

povečani davki na nizke dohodke, s čimer so bogatini zaščiteni, reveži pa udarjeni;

povišanje voznine na podulčni železnici od 3 do 5 centov;

povišanje davka na gazolin;

podraženje kave, vina in sladkorja;

Podraženje poštne znamke in podraženje najcenejših cigaret.

Že iz teh primerov je razvidno, da skuša Daladier pritiskati francoskega delavca popolnoma k tlom. Generalno stavko mu je uspelo zrušiti. S tem pa seveda ni rečeno, da je že zmagal.

SLINAVKA NA MURSKEM POLJU

Že vse leto razsaja na Prekmurju in Murskem polju slinavka. Sedaj se je razširila v ljubotemskem okraju. V vasi Mota skoraj ni hleva, kjer niso imeli živine bolne. Sedaj že prihaja na Cven. V nekaterih hišah je še poginilo nekaj živine. Ljudje so v velikem strahu. Nevarnost je velika, da se ne okužijo oni kraji, kjer do sedaj ni bilo slinavke. Merodajna oblast je napravila že korake, da se razširjanje slinavke kolikor mogoče omeji.

Božične pošiljatve

Svoje in prijatelje v domovini najbolj razveselite če jim pošljete denarno darilo.

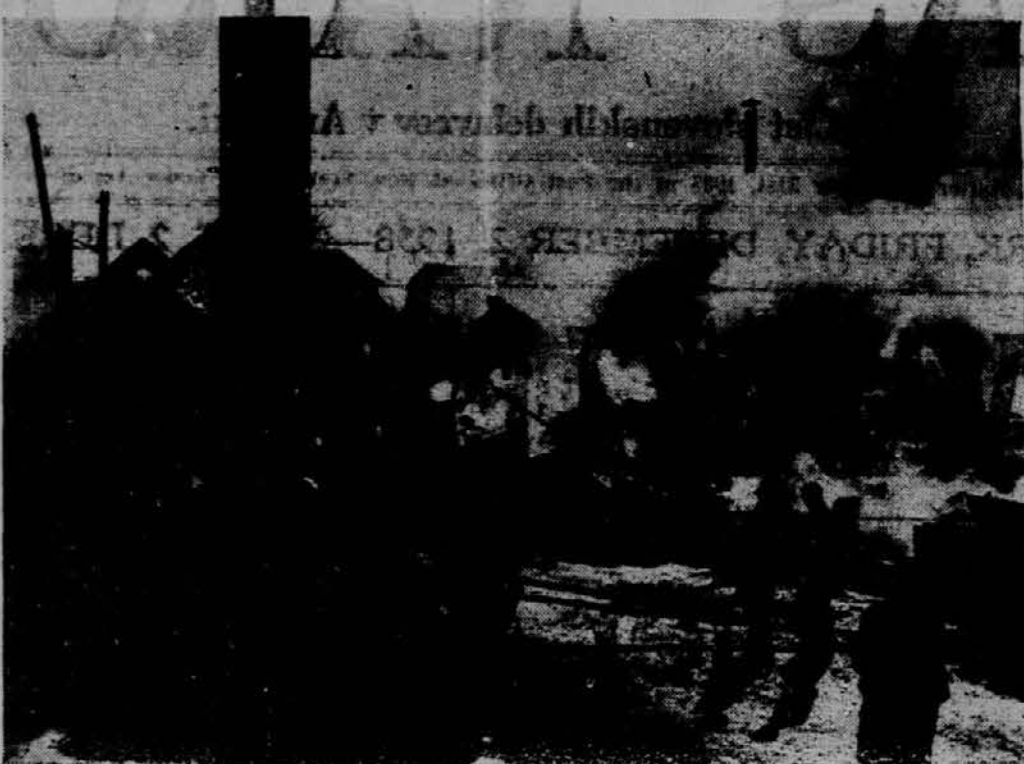
Poslajte božična darila v obliki denarne nakaznice s posredovanjem potniškega oddelka "Glasa Naroda."

Denarne pošiljatve v Jugoslavijo izvršujemo točno in poceni.

Slovenic Publishing Co.

Travel Bureau
216 West 18th Street New York, N. Y.

OGROMNA ŠKODA VSLED POŽARA



Pogled na razvaline tovarne v Columbus, N. J., ki je uničil požar. Škoda znaša nad pol milijona dolarjev. Več sto delavcev je brez dela.

Iz Slovenije

OTROK PO NESRECI USTRELJEN NA LOVU

10. novembra so loveci privedli na Gorju pri Bledu lov na zajce in lisice, ki ga je opazoval 12-letni Kogoj Franeek. Lovei so ga svarili in podili, naj gre domov. Deček pa se jim je skrival v grmovje. Nato so lov nadaljevali. Neki lovec zagleda, da se nedaleč proč v grmovju nekaj rjavega prikaže. Misleč, da je lisica, je streljal in fantek je bil smrtno zadet. Ko je prišel lovec do njega, je rekel, da ga boli roka. Nekaj trenutkov za tem pa je že izdihnil.

OSEMNAJSTLETNI FANT POŽIGALEC

Letos so bili v veliki vasi Vrhopolje pri St. Jerneju že štiri požari in so pogoreli štirje posestniki. 6. novembra ob desetih bi pogorelo gospodarsko poslopje Potočarja Karla, če bi požigalec pri njegovem delu ne bili zasačili. Vsa vas je namreč organizirala tajno nočno stražo, ki naj prepreči nadaljnje požare. Straža je bila na vasi. Okrog desetih je šel posestnik Potočar iz hiše pogledat okrog poslopja in je zapazil, da je umih korakov odhitel od njegovega poslopja Rangus Stanko, fant, ki se ni star 18 let. V mesecni noči ga je prav lahko spoznal. Zakričal je na pomoč. Na takrik so prihiteli stražarji. Pažigalec pa je v tem zbežal v Cerovilog, da ga niso mogli takoj prijeti. Šel je tja pod okno nekega dekleta in najprej povpraševal starše, kje je dekle, da bi tako mogel dokazati, da je bil v Vrhopolju. Staršem se je pa stvar zdelo čudna, ker niso imeli sploh nobenih zvez s tem fantom. Fant je nato odšel domov. Vsa vas je bila medtem že zastražena, prav tako tudi hiša njegovega očeta. Ko je prišel nazaj, čez kake pol ure, so ga prijeli in vprašali, kje je bil. Rekel je, da je šel v Cerovilog. Pogledali so njegove čevlje in blazne in videli, da je rosen, dočim je cesta lepa in suha. Takoj so poklicali šentjernejske orožnike. Orožniki so bili že obveščeni o sumnji, kdo je požigalec, in so takoj prišli na mesto. Orožnikom je vse priznal, kdaj je požigal, kako in zakaj. Priznal je, da od domačih ni nihče kriv, edino on sam.

Za Praznike!

POZOR
newyorške in brooklynske
GOSPODINJE

ČE HOČETE PRIPRAVITI ZA PRAZNIKE DRUŽINI RES NE KAJ POSEBNEGA.

NAJ BO NA MIZI Z MLEKOM PITAN

Kapun

Cena 40c funt

Naročila sprejema:
MRS. M. DERČAR,
6046 — 68th ROAD,

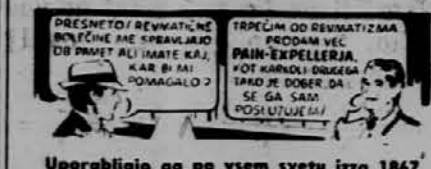
RIDGEWOOD, BROOKLYN

Tel.: HEgeman 3-9669

Kopuni so okusnejši nego purani.

NAROČITE TAKOJ, da boste dobili pravočasno za praznike.

Povejte Vaši sosedli oz. prijateljem, kje lahko naročijo za praznike WISCONSIN MILK FED CAPONS.



ADVERTISE IN
"GLAS NARODA"

Pozor rojaki!

KADAR nameravate potovati v stari kraj;

KADAR hočete poslati denar v stari kraj;

se zaupno obrnite na nas, in postreženi boste točno in pošteno. Dolgoletna skušnja Vam to jamči.

Pišite po brezplačna navodila in pojasnila na

SLOVENIC PUBLISHING CO.

POTNIŠKI ODDELEK "GLASA NARODA"
216 West 18th Street New York, N. Y.

ROPARSKI NAPAD NA SEJMARJA

V Mlinčah sredi Kamniške doline je bil napaden posestnik France Povše, ko se je vračal zvečer s sejma domov. Povše je predal na sejmu par volov. Znabiti ga je kdo opazoval, ko je spravljal izkupiček v denarnico. Ko je šel skozi gozdček pred Kostivnico, kjer je doma, je skočil izza debelega drevesa predenj napadalec in zakričal: "Denar sem!"

Roparski napadalec je govoril z globokim glasom, prav gotovo je menjal svoj glas zato, da bi speljal napadenega moža na napačno sled. Ves drgetajoč je trdil Povše, da nima pri sebi nekega denarja. In res, to je bila še posebej sreča, da je srečal na sejmu nekega znanca, ki mu je dolgoval večjo vsoto, pa mu je izplačal dolg iz izkupička.

Neznanec pa se ni dal pregovoriti. "Nikar ne laži, da nimaš denarja!" Ko je Povše še prosil usmiljenja in trdil, da nima denarja, se je neznanec zaletel z vso silo vanj in ga je podrl. Pokleknil je nanj, potegnil iz žepa dolg kuhinjski nož, ter mu ga je nastavil na vrat: "Le eno samo besedo, pa ti prerežem vrat." Povše je bil prestrašen, da ni niti pomislil na obrambo. Ropar pa mu je začel stikati po žepih. Iz skr-

Naznanilo Peter Zgaga

Slovensko - Amerikanski Koledar za leto 1939 izide sredi decembra meseca. Vsebinska je izredno zanimiva. Koledar bo posebno dobrodošel tistim, ki nameravajo prihodnje leto obiskati svetovno razstavo v New Yorku, ker mu bo dodana v prilogi panorama svetovne razstave v New Yorku. Vseboval bo tudi natančen zemljevid mesta New Yorka. Označeni bodo vse zanimivosti mesta, kot: muzeji, cerkve, gledališča, parki, itd. Ta zemljevid je tiskan v več barvah. Cena koledarja ostane ista kot prejšnja leta: 50 centov. Poština plačana. Zaradi stroškov za takovrstno delo smo bili primorani tiskati samo omejeno število. Zato reji ga naročite še danes. Naročite ga lahko pri zastopnikih tega lista, ali pa naravnost od "Glas Naroda", 216 W. 18th St., New York, N. Y.

RAZOČARANJE
Kadarkoli vidim poročni sprevid, se mi uboga nevesta v srce zasmili. O ti uboga revica, kako boš jutri razočarana! Razočarana za vse življenje. Toda se spasma se človek vsemu privadi.

Spomin mi uhaja v dobo, ko sem bil še zelo mlad. Pred petindvajsetimi leti. Takrat je bilo v New Yorku življenje. Te, daj, so bile slovenske veselice res veselice, in pikniki res pikniki.

Veselice so se začele ob osmih zvečer. Ob sedmih ali osmih zjutraj naslednjega dne je bila dvorana še vedno nabito polna, oziroma polna nabitih. Po parurnem spanju smo popoldne nadaljevali. Pozimi smo evikali pri Kebru na 88. cesti, poleti je bila pa zbrana vsa drhal pri Revnem Hudiču na Long Island.

Bilo je pred pustom. Napovedana je bila velika veselica, ki se je imela začeti točno ob osmih zvečer v veliki dvorani v Downtownu. Skoro pet tednov so se vršile priprave zanjo. In kot je pozneje poročalo časopisje, je bila res veselica in pol.

Par deklet me je vprašalo, če bom prišel. — Seveda bom, — sem rekel vsaki posebej in delal načrte, kako bi napravil, da bi ne bile na veselici jezne druge na drugo in da bi se vse skupaj ne jezile name.

Novo obleko sem kupil za tisto priliko, nove čevlje, novo srajco in kravato, brivci sem pa dal cel kvoder napitnine, ker me je tako prerodil, da sem bil res fant od frate.

Ob štirih popoldne sem si mislil: — Nikar ne preganjaj po salonih časa, saj bo zvečer vsega dovolj. Odpoj se, Peter, in malo lezi, da boš spočit in sposoben za vse.

Legel sem in tako trdno zaspa kot malokdaj v življenju. Ko sem se prebudil, je bila sicer prometna in živahna cesta pod mojim oknom pusta in prazna. Nikjer nobene žive duše. Pogledam na uro — pol-dveh. Neznapsko mi je bilo žal, ker sem zamudil in prespal najboljšo prireditev v sezoni.

Po kratkem premisleku sem se odločil: — Naj bo kar hoče, grem! V pol ure bom v Downtownu, zabava bo pa trajala najmanj do sedmih.

Napravil sem se in šel. Iz dvorane mi je udarilo na uho petje — strahovito petje. Pa menda nisem med divjake zašel?

Stopim v dvorano. V gostem dimu sem polagoma začel razločevati obraze. Sveti Bog, kakšne obraze! Saj sem menda res med divjake. Moj najboljši prijatelj blagajnik me ni poznal. Tudi jaz bi ga skoro ne poznal. Obraz je imel za pol pedi daljši kot običajno, in čudna, pisana kapa mu je tičala na razmršenih lasih. Dostojanstveni predsednik je plesal z metlo nekak čuden ples. Vse je hrumelo, bučalo, kričalo, omahovalo, se izpodtikalo, objemalo. Od miz je teklo, po tleh papir, čiki, kosi senčev, klobuki in sempatam tudi kako omagano človeško bitje.

In moje tri ljubezni so slojele vsaka v svojem kotu, razkuštranih las, motnih oči in povešenih ustnic.

V življenju sem že dosti prestal in prenesel, toda tisto nedeljsko jutro je napravilo name tako mogočen vtis, da ni dosti manjkalo, pa bi bil stopil s suhaški tabor, postal zagovornik prohibicije in se vpisal v bratovščino sv. Volsteada. Žalosten in razočaran sem odšel.

ROJAKI! ROJAKINJE! NAJVEČJI IN NAJVARNEJŠI SLOVENSKI ZAVOD JE

Mestna Hranilnica Ljubljanska

Ima lastnih rezerv nad Din 26.000.000.—
vseh vlog pa okoli 400.000.000.—

Hranilnica posluža popolnoma normalno, vloge so izplačljive brez vsakih omejitev.

MEŠTNA OBČINA LJUBLJANSKA

Mali Oglasi imajo velik uspeh



Prepričajte se!

RAZGLEDNIK



POD TEM ZAGLAVJEM bomo objavljali članke, splošno vsebino in splošnega pomena, ki jih bomo dobili od časa do časa.

"Melting Pot"

OČETJE IN SINOV

Znan mi je primer slovenskega priseljence, ki je bil naravnost zaljubljen v svojega sinčka. Oče je delal v fabрики po dvanajst ur na dan, otrok je bil pa v materini oskrbi. Niti oče niti mati nista imela priložnosti naučiti se angleškega jezika. Par besed — ki jih človek v štoru in pri delu potrebuje — to je bilo vse.

Slovenci so hodili drug k drugemu vasovat ter so sobotne večere in nedeljske popoldneve skupaj preživeli.

Tisti rojak pa ni zahajal v družbo. Ves proti čas je posvetil svojemu otroku. In ko je začel otrok ponavljati prve besede, ki mu jih je mati ljubeznjivo šepetala ležecemu v borni postelji, je oče vzrojal, kajti besede so bile seveda slovenske.

"Z našo 'spraho' se nikakor naprej ne pride," je dokazoval preplašeni ženi. "Do Celja in Celovca se naprej pa ne. In od Trsta doli je tudi že druga govorica."

In čujte in strmite, — svojega otroka je v ogromnem ameriskem mestu začel učiti nemščine in laščine, — take nemščine in laščine, kot so jo znali pred tridesetimi leti avstrijski kaproli.

Otrok je bil brihten, in mu je posebno kletvina šla precej gladko z jezika. Šestimi leti sta ga poslali v šolo. Že po štirinajstih dneh je govoril strahovito mešanico angleščine in kaprolščine, prej kot v enem letu je pa kaprolščino pozabil in je govoril samo angleško z očetom in materjo, ki angleščine seveda nista dovolj razumela, da bi se mogla s svojim ljubljenskom pogovoriti.

Nekaj let so se sporazumevali v neki čudni latovščini ter z gibi in kretnjami. Ko je bilo otroku štirinajst let, je skrivaj zapustil dom in za starše zavedno utonil v velemestu.

Se en, toda bistveno drugačen slučaj.

Preprosta slovenska vdova je ostala sama s svojo petletno hčerko. V svoji materinski ljubezni ji je posvetila vse življenje. In par mesecev, predno je otrok šel v šolo, si je nabavila nekaj slovensko - angleško učbenikjigo, da bi pupčki v šoli ne bilo pretežko.

In učila jo je v potu svojega obraza tujega jezika, toda učila jo je napačno, ker ni znala pravilno izgovarjati ne črk ne besed.

Prvega dne in naslednjih par dni je dekletce prijokalo iz šole, češ, da jo učiteljica ne razume, kaj govori, in da se učenci norčujejo iz nje.

V tem slučaju je šla preprosta mati-Slovenska nekoliko predaleč, ker je skušala dati hčerki nekaj, kar ji more v njenem slučaju dati le šola.

To sta izmed tisoč dva primera, čemu se otroci priseljencev odtušujejo svojim staršem.

Otroci žive v tej deželi povsem drugačno življenje, tega življenja pa starši v največ slučajih ne morejo dojeti.

Mlada generacija ubira nova pota. V vseh življenjskih panogah. Ne bom rekel, da ima Amerika (z morda par izjemami) kakšen pristen svoj običaj. Priseljenci iz vseh mogočih delov sveta so k sedanjim ameriškim običajem vsak nekaj prispevali, nakar je Amerika kot celota te običaje izobličila po svoje.

Mladina jih vsprejema kot nekaj samo po sebi umavnega, kot nekaj lastnega, dočim duševnost nas starejših ni več tako prožna, da bi mogli slediti mladim v tem njenem osvajanju in stremljenju.

Eno samo vprašanje, en sam primer: — Koliko je v Ameriki slovenskih priseljencev, starih nad štirideset let, ki bi se s svojimi sinovi lahko kaj pogovorili o baseballu. Ta igra, ki je vsa tukajšnja mladina vsa navdušena zanjo, je nam prav tako tuja, kot je tuja naši mladim "svinjka", ki smo jo "bili" v starem kraju.

In če reče starokopitni oče svojemu sinu: — Ah, kaj boš hodil gledat tisto neumnost, — se otroku zameri prav v dno mlade duše ter s tem svojim vpozorilom poglobi duševno vrzel, ki se že itak od dne do dne veča med njima.

S samim pripovedovanjem ne bomo mogli mladine nikdar navdušiti za kaj pristno našega, kajti mladina hoče doživljati ter veruje le to, kar vidi in sliši.

Kot nam priča v največji meri Cleveland, so otroci tamkajšnjih Slovencev z vso vnemo izljubili slovensko pesem, ker jim je zmogel učitelj ter izborni poznavatelj pesmi in otroške duševnosti, znal odkriti njene lepote.

To je en način, kako prikleniti na nas poslavljajočo se mladino.

O tem in marsičem drugem pa v prihodnjem "Razgledniku".

JADENICO STA UKRADLA

Pred okroglim sodiščem v Dubrovniku sta bila obtožena neki Peter Kalman iz Zemuna in Ivan Zunjčič, sin iz nekem hotelu. Pred temi sta iz dubrovniškega pristanišča ukradla moderno motorno jadrnico "Pirat" ki je bila last nekakega bančnega uradnika. Z ukradenim jadrnico sta se nameravala odpeljati proti Krfu, a ker sta izgubila ameriškega vojnega letalca, sta se zavrnila v nekem italijanskem pristanišču. Italijanski oblasten sta nemudoma mornarja postala sumljiva in zavrnila sta se v zaporu. Bučni uradnik je že dobil svojo jadrnico nazaj. Zaradi nenavadne tatvine so enega obtoženca obsojili na tri, drugega pa na pet mesecev.

Kratka Dnevna Zgodba

PRI OKENCU ZA ALIMENTE

"Annie Bates dva dečka, prosim," je dejala ženska pri okencu.

Stari knjigovodja je iztegnil kazalec in šel skozi register od imena do imena, ter odvrnil:

"Obžalujem. Za vas ni nobenega nakazila. Naprej, prosim."

"Kaj pa to pomeni?" se je zavzela ženska pri okencu. "Saj vam pravim, da imam dva sinova. Če ne verjamete, stopite z mano domov, da se boste o tem prepričali na lastne oči."

"Kar se vere tiče, nič ne trdim," je odvrnil stari knjigovodja. "Nisem rekel, da ni tako, kakor vi pravite, ampak v mojem seznamu ne najdem vašega imena. Zato vas prosim, da me ne zadržujete v mojem poslu, saj vidite, da čakajo še druge v vrsti."

"Kaj me brigajo vaši seznanji! Prisezem, da se ne ganem z mesta, dokler ne dobim tega, kar mi gre. Prejšnji mesec je prišla po vzdrževalnino za otroka moja sestra, ker sama nisem imela časa. Dobila je denar brez oklevanja. Pripekljala bom priče, če ne verjame, da je bilo tako."

Pred okencem je nastalo mirmanje. Vse ženske, ki so čakale na izplačilo, so potrdile, da govori Annie Bates resnico. Zato je stari knjigovodja še enkrat vzel knjigo v roke in vprašal:

"Kako se že pišete? Annie Bates?"

Zopet je šel s prstom po registru od imena do imena. In da ne bi bilo njegovo iskanje zaman, je iztegnila svoj vrat skozi okence tudi prosilka.

"Dva dečka," je dejala. "Rojena dne 5. prejšnjega meseca."

"Kaj oba dva obenem?" je vprašal knjigovodja z začudenim obrazom.

Denarne pošiljatve

Denarna nakazila izvršujemo točno in zanesljivo po dnevnem kurzu.

V Jugoslavijo:

Za \$ 2.50	Din. 100
\$ 4.85	Din. 200
\$ 7.20	Din. 300
\$11.60	Din. 500
\$22.50	Din. 1000
\$44.50	Din. 2000

V Italijo:

Za \$ 6.30	Lir 100
\$ 12.—	Lir 200
\$ 29.—	Lir 500
\$ 57.—	Lir 1000
\$112.50	Lir 2000
\$167.—	Lir 3000

KER SE CENE SEDAJ HITRO MENJAJO SO NAVEDENE CENE PODVRŽENE SPREMEMBI GORI ALI DOLI.

Za izplačilo večjih zneskov kot splošno navedeno, bodisi v dinarjih ali lirah, dovoljujemo še boljše pogoje.

NUJNA NAKAZILA IZVRŠUJEMO PO CABLE LETTER ZA PRISTOJNO SI.

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY (TRAVEL BUREAU) 216 W. 18th ST., NEW YORK

"Tako je. Prišla sta na svet kot dvojčka."

"Pratiki, babe," je zaren-

VSE PARNIKE in LINJE ki so važne za Slovence

SLOVENIC PUBL. CO. YUGOSLAV TRAVEL DEPT. 216 W. 18th St., New York, N. Y.

tačil knjigovodja ob tem pojasnilu. "Kaj pa niste tega takoj povedali?"

Odložil je register za nezakonake otroke svojega gospodarja ob stran in je segel na drugo polico in posebno knjigo.

"Če sta dvojčka, sta zabeležena v seznamu za dvojčke, ne pa za enojčke, to se razume."

VIDELI SO, KAKO JE MORJE POGOLTNILLO LADJO.

Danes prav za prav nihče ne more vedeti, koliko premoženja je bilo na franc. ladji. Šele

pozneje, so iz zapiskov posameznih plemenitaskih rodov skušali ugotoviti, vsaj približno višino potopljenega bogastva. Izkazalo se je, da je ta približna ugotovitev pokazala, velikanske vrednosti, ki so sedaj potopljene. Ljudska govorica pa je seveda storila še svoje in tako je nastala cela legenda o bajnem bogastvu, ki je potopljeno tamkaj na Normandski obali. Zaradi tega so že leta 1830 in pozneje leta 1850 poskušali, da bi tisto ladjo dvignili, pa se jim nikdar ni posrečilo. Baje ni, niti preveč težko priti do potopljene ladje, toda francoska postava veli, da je ves zaklad, ki ga kdo najde v morju, lastnina francoske države, in da ima tisti, ki je zaklad dvignil, pravico le do 300.000 frankov. Zaradi tega se je navdušenje za dviganje tiste ladje močno ohladilo.

Sedaj se zopet pripravljajo, da bi tisto ladjo dvignili. To krat je francoska država napravila kar celo licitacijo na

BLAZNIKOVA Pratika

za leto 1939

Cena 25c

s poštino vred.

"Glas Naroda"

216 West 18th Street

New York, N. Y.

vzloži. Pravico dvigati zaklad bo dobil tisti, ki se bo zadovoljil z manjšim dobičkom. In tako je pred kratkim izlicital dviganje ladje tisti, ki je zadovoljen zgolj z 12.300 franki.

Spisi Josip Jurčiča:

I. ZVEZEK: Uvod — Narodne pravljice in pripovedke. — Spomini na deda. — Jurij Kozjak. — Jesenska noč med slovenskimi polharji. — Domen. — Dva prijatelja.

II. ZVEZEK: Jurij Kobila. — Tihotapec. — Vrban Smukova ženitev. — Klosterski žolnir. — Grad Rojine. — Golica.

III. ZVEZEK: Deseti brat. — Nemški valpet.

IV. ZVEZEK: Cvet in sad. — Hči mestnega sodnika. — Kozlovska sodba v Višnji gori. — Dva brata

V. ZVEZEK: Sosedov sin. — Sin kmetskega cesarja. — Med dvema stoloma.

VI. ZVEZEK: Dr. Zober. — Tugomer.

VII. ZVEZEK: Lepa Vida. — Pipa tobaka. Moč in pravica. — V vojni krajini. — Pravda med bratoma.

VIII. ZVEZEK: Ivan Erazem Tatenbah. — Bojim se te. — Črtica iz življenja političnega agitatorja. — Telečja pečenka. — Šest parov klobas. — Po tobaku smrdiš. — Ženitev iz nevoščljivosti. — Spomini starega Slovenca Andreja Pajka.

IX. ZVEZEK: Rokovnjači. — Kako je Kotarjev Peter pokoro delal, ko je krompir grašč. — Ponarejeni bankovci

X. ZVEZEK: Veronika Deseniška.

10 zvezkov \$10

Ivan Pregelj: Izbran Spisi

STEFAN GOLJA IN NJEGOVI. — Tolminska novele. 253 strani.

V Stefanu Golji nam podaja Pregelj edinstveno sliko trpljenja našega naroda v časih graščanske mogočnosti. V središču te živje nepoznane zgodovinske slike stoji kleno postava župnika Stefana Golje, ki da v pravem pomenu besede "življenje za svoje ovce." Prepletel je roman s tragedijo lepe Tolminke, ki v svoji čudovito nežni izvedbi nima sebi enake. Tolminske novele vsebujejo med drugim tudi originalni, že splošno zasloveli pridiki "Pustina pridiga," in "Pulver und Blei" ter biser naše navelistike: "Gospoda Matije zadnji gost."

Cena \$1.50

ODISEJ IZ KOMENDE. — Zapiski gospoda Lanspreškega. 269 strani.

Bogovec Jernej

(Spisal Ivan Pregelj)

Pisatelj je posegel v dobo, ko se je začel širiti protestantizem po Slovenskem. Pridigarja Jerneja je klasično opisal. Romanu so dodana potrebna pojasnila.

Cena \$1.50

Naročite pri: Knjigarni Glas Naroda 216 W. 18th STREET NEW YORK, N. Y.

Cena \$1.50

ZAVRŽENA

ROMAN IZ ŽIVLJENJA

ZA "GLAS NARODA" PRIREDIL I. H.

110 "O, vendar že enkrat, to mi je zelo všeč. Potem pa bo mo mogli jutri zvečer obhajati nastop prestola," se šali Elena na v dobrem razpoloženju.

Oba gospoda se molče priklonita. Elena gleda s čarobno ljubeznivim nasmehom v Wernerjev obraz in še gleda za njim, ko odhaja. Mati jo prime za roko.

"Kaj naj to pomeni? Zakaj tega človeka tako odlikuješ?" Elena se lahno nasmeje.

"Brez skrbi, na njem hočem samo preiskusiti, ako si morem moške navezati."

"Za kaj takega boš kmalu imela dovolj vrednejših gospodov na razpolabo."

Elena nekoliko vzdihne.

"Toda težko bolj zanimive — ta mladi mož bi moral mesto trgovca biti markiz, potem pa bi mi bil nevaren."

Tedaj pa pride gospa Brigita iz svoje sobe, ki jo tiho zaklene za seboj. Dagmar je povedala, da sedaj ne more več biti pri njej, ker mora še enkrat zadnjikrat igrati komedijo, katero je do sedaj vsak dan igrala. Dagmar naroči, da se napravi vse domače in naj nekoliko večerja. Dolgočasno ji ne bo, ker ima očetovo pismo. Gospa Brigita ji še naroči, da sobe ne odpre, razun na neko posebno trkanje.

Gospa Brigita je računala na to, do ste se signora in njena hči se srečali z obema Falknerjema in Elena ji naglo potrdi.

"Jutri zvečer prosim slavnostno večerjo, teta Brigita, kajti jutri dopoldne bom postavljena v vse svoje pravice in mladega gospoda Falknerja sem jutri povabila na večerjo. Varčevanja z jedmi bo sedaj konec. Predvsem kupi za jutri rake in kavjar, ker hočem enkrat pošteno večerjati," pravi ošabno Elena.

Teta Brigita ji mogla zelo vžaliti, ako ne bi mislila na to, kako krivico ste hoteli napraviti Dagmar. Eleno samo resno in z velikimi očmi pogleda in pravi mirno.

"Jutri bo gospodinja te hiše zapovedovala, kaj bo prišlo na mizo?"

"Popolnoma prav, zato vam že danes povem svoje želje. Sedaj pa se bove še naglo preoblekli, saj naju že gotovo čaka večerja."

"Naročila bom, da je pripravljena, ker sem se nekoliko zakasnila."

Signora Katarina in njena hči ponosno in ošabno greste mimo gospe Brigite

43. POGlavJE

Ko je Dagmar sama, vzame očetovo pismo, ga iskreno pritiska na ustnice in bere:

"Moja iskreno ljubljena hči:—

Sele sedaj zopet vem, da si moja hči in nebesom se zahvaljujem za to veliko gotovost. Dolga leta sem sebe in tebe mučil s tem strašnim dvomom. Negotovosti, da mogoče nimam Tvoj oče, nisem mogel premagati. Toda Tvoji materi sem delal krivico. Sedaj si dovolj stara in razumna, da morem s Teboj odkrito govoriti o vsem tem.

O mojem duševnem stanju vsa ta leta naj Ti pove teta Brigita, ker ve vse in Ti bo tudi vse povedala, ako meni ne bo več dodeljeno, da b. Ti sam ne mogel več povedati.

Sedaj sem Te slednjič poklical domov, s prostim srcem sem Te mogel poklicati kot svojega ljubelega otroka. Toda sedaj me tudi grabi strah, da moje oslabele telo ne bo več dolgo zdržalo, da se vrneš.

Upam pa, da me Bog ne bo tako trdo sodil, da bi me poklical k sebi, predno Te še enkrat ne vidim, četudi sem se s svojimi dvomi nad Teboj in Tvojo materjo zelo pregrešil. Toda ne maram prej umreti, dokler Ti ne s odrešenim očetovskim srcem ne rečem: dobrodošla! Ako me več ne najdeš živega — in samo potem boš dobila to pismo — tedaj Te s tem prosim odpuščenja, moja preljuba hči, da sem Te tako dolgo pregnal izpred svojega obličja.

Pod tem sem trpel zelo, neizmerno, pregnal sem Te zato, ker sem se bal, da bi s svojimi dvomi tudi zastrupil Tvoje mladostno življenje. Skušal sem Te pozabiti. Nekoč sem si v svoji zaslepljenosti rekel, da ne emam nikdar več priti pred moje obličje, dokler živim. Sedaj pa mi je včasih, da me hoče sedaj Bog za kazen prijeti za moje besede.

Mojo otrok, moj preljubi otrok, oprosti svojemu nesrečnemu očetu že zaradi njegovega velikega trpljenja. Pri stricu Egonu si prav gotovo preživela srečno, veselo mladost, srečnejšo in lepšo kot pa bi mogla preživeti v očetovi hiši brez sonca. Upam, trdno upam, da nisi toliko trpela pod najino ločitvijo, kot sem trpel jaz; to je moja edina tolažba.

Pismo tvojega strica Egonu me sicer nekoliko vznemirja, kajti iz njega razvidim, da se ne razumeš dobro s teto Katarino in da si želiš domov. Sedaj moreš priti in si prav gotovo že na poti k meni. Božji blagoslov naj te spremlja čez prag Tvoje očetovske hiše.

In kadar Ti bo kdaj bilo srce v ljubezni do kakega moškega, potem naj bo tudi on blagoslovljen. Veliko zadnje srčno željo pa imam: da se Tvoje srce v ljubezni združi z mojim, kateremu bi najraje položil v roke Tvojo usodo, ker ima vse moje zaupanje in vse, kar more osrečiti kako ženo. Toda te želje ne maram obleči v besede, kajti želim, da slediš svobodno in neopirano svojemu srcu, kajti kakšna nesreča more priti, ako kdo svoje srce prisili, to sem doživel na Tvoji materi.

Krut sem bil tudi proti Tvoji materi, dolga leta sem vzraščal na njo vso krivdo v svoji veliki bolečini vsled njene izgube. Sedaj vam, da sem bil tudi jaz kriv, ker sem, ko sem bil vendar izpuščen, njeno mlado življenje privezal na svoje staračajoče se življenje. Vedeti bi moral, da mlado in staro ne gre skupaj.

Pred nekaj dnevi sem se pobotal s Tvojo materjo; prišla je k meni in mi je prinesla gotovost, da si moj otrok — in njen. Vaa leta se je zibala v tdnem prepričanju, da živi v dobrem varstvu v očetovi hiši. Samo, da mene ni napravila popolnoma samega in zapuščenega, Te je pustila pri meni — težkega srca. Tako rada, zelo rada bi Te bila zahtevala za sebe, tedaj bolj preiskubljeno Te je smatrala v očetovi hiši in se je hotela pokoriti za svoj greh z ločitvijo od svojega vročega ljubljene otroka. Zelo, zelo je trpela vsled ločitve od Tebe. (Dalia urizodnjaja.)

ZA ŽIDOVSK E BEGUNCE



Člani narodnega odbora za pomoč židovskim beguncem zapuščajo Belo hišo, kjer so se posvetovali s predsednikom Rooseveltom.

Tedenski kotichek

Piše I. BUKOVINSKI, Pittsburgh, Pa.

Oni dan je bilo na več krajih našega zavoda razstavljeno sledeče oznanilo: "Vsi prijatelji umetnosti in vzgojitelji mladine se uljudno vabijo k predavanju "Pomen slikarske umetnosti pri vzgoji mladine." ki ga bo imela sestra Rozannunda v veliki Nursing school dvorani."

Pa sem na to opozoril eno izmed bolniških strežnic, Francosinjo, ki dela kot nadzornica v mojem departmentu.

— Oh, da bi ti vedel kako malo se interesiram za upodabljačo umetnost — mi odgovori.

— Malo? Kako pa to? — Iz jako enostavnega vzroka. Ako so slike slabe, oziroma preveč modernistične, žalijo moj umetniški čut in okus. Ako pa so slike res lepe in popolne, mi budijo v srcu neutešeno hrepenenje po nečem zvišenem, neznanem, nadzemskem česar ni mogoče doseči, me to dela nezadovoljno in žalostno.

— Dobro, ali umetnosti vendar ne moremo docela ignorirati iz dveh vzrokov. Prvič, ker izvor umetnosti je naravna sama. In drugič, ker ob uživanju umetnosti pozabimo vsaj trenutno na svoje vsakdanje krize in težave. Kje so se prvi, primitivni slikarji učili harmonije, skladnosti ali ubranosti raznih barv, ako ne ob pogledu na krásno pisane cvetlice ali živo barvane metulje? In ako vzamemo zdaj pozimi drobno gled (microscope) v roke ter ga nastavimo na svežo, ravno, kar padlo snežinko, kak umotvor se nudi našim očem! Snežinke imajo obliko krásne umetniške geometrično narisane zvezdice, da bi je ne mogel zamisliti lepše najboljši risar, in vendar vsaka je drugačna. Nekajkrat jih fotografirajo in te slike rabijo zlatarji in draguljarji kot vzorce za razne lepote izdelke.

— Kje pa si se naučil tako modrovati o umetnosti? V tvoji družbi pa bi res vredno bilo si ogledati mednarodno umetniško razstavo v Carnegie Institutu in poslušati tvoje kritične opazke k posameznim slikam. Soglasam s teboj, posebno ko praviš, da ob uživanju umetnosti pozabimo vsaj za nekaj časa svoje zemeljske skrbi in nadloge, kar je dosti bolj plemenito, dostojno in vredno človeka, nego pa jih potačljati s pijacevanjem in veseljačenjem kot premnogi to delajo. Vzlic temu pa za svojo osebo ostanem pri svoji prejšnji izjavi in h krati želim, da bi vsi ustvarjajoči umetniki in občudovalci njihovih del malo bolj — v tem pa se zasveti na tabli električni signal iz bolniške so-

Sicer pa gorje, ako bi ne bilo nobenega dima in prahu v zraku. Cvetlice in vse druge rastline se ne bi oplodile, solnčni žarki bi ne bili tako gorki, zima bi bila bolj ostra, megla bi se ne dvignila v oblake, oblaki bi se ne pretvorili v težke vodene kaplje, in tako bi nikoli ne deževalo. In polagoma bi usahnele reke, vrelci, studenci, potoki, jezera, ker bi ne bilo več redne vodne cirkulacije ali odtoka iz zemlje v zrak in iz zraka spet na zemljo, kot se to zdaj vrši — s pomočjo dima in prahu. In posledica tega? Vse življenje na zemlji bi izumrlo in cel svet bi postal — eno samo veliko grobišče.

To ni prazna domišljija ali fantazija, pač pa je znanstveno dokazano. In zdaj nameravajo naši mestni očetje (in k temu jih je časopisi podžigajo) spet novega kozla ustreliti. Hočejo namreč ustanoviti (čujte in strmite) department zoper — šum in ropot.

Ta urad bo le novo korito za nekaj dobro plačanih nameštencev, za korist pa nobeno, saj vendar šum in ropot iz tovarn, pocestnih kar in drugih prevoznih sredstev, je znamenje življenja, delovanja, prosperitete.

Sicer pa gorje, ako bi se bedakom posrečilo odpraviti ves truš in hrusč iz tovarn in transportacijskih ustanov, kajti potem bi bilo najmanj petkrat toliko železniških, avtomobilskih in drugih nesreč. Nekateri bodo dejali, češ, zakaj pa imamo oči? Da, ampak brez ozira na premnogo nesrečne slepce naš vid, pa naj bi bil še tako dober in bister, ima eno veliko pomanjkljivost: vidimo istočasno samo v eno smer, dočim ima naš posluš to prednost, da lahko slišimo ob enem in istem času od vseh strani. In tako nas mnogo-

KRETANJE PARNIKOV

SHIPPING NEWS

7. decembra: Conte di Savoia v Genoa
Hamburg v Hamburg
10. decembra: Normandie v Havre
Aquitania v Cherbourg

13. decembra: Bremen v Bremen
14. decembra: New York v Hamburg
Rex v Genoa
16. decembra: Queen Mary v Cherbourg
17. decembra: Paris v Havre
21. decembra: Hansa v Hamburg
26. decembra: Normandie v Havre



PEVSKIM ZBOROM

POSEBNO PRIPOROČAMO NASLEDNJE MUZIKALJE, KI SMO JIH PREJELI iz LJUBLJANE

Emil Adamič—16 JUGOSLOVANSKIH NARODNIH PESMI za moški zbor 50
SEST NARODNIH PESMI za moški zbor 50
SEST NARODNIH PESMI za mešani zbor 50

Zorko Prelovec—15 SAMOSPEVOV za glas s klavirjem 1.25
SEST PESMI ZA GLAS IN KLAVIR 1.00
ALBUM SLOVENSKEGA NARODNIH PESMI za glas in klavir 1.00

Frane Venturini—SEST MEŠANIH IN MOŠKIH ZBOROV 65

Ferdo Juvaneč—IZ MLADIH LET, moški zbori 65

Peter Jereb—OSEM ZBOROV (moški in mešani) 50

Moški zbori

OSKAR DEV: Barčica: Oj, moj Solec je Sov; Kam mi, fantje, drev v vas poldemo 20

OSKAR DEV: Srečno, ljubeča moja; Ko ptičica na tuje gre; Soči; Moj očka 'ma konjčka dva; Dobiv sem pisemce; Slovo; Je vplnila luč 40

EMIL ADAMIČ: Modra devojka (belokranjska) 20
Vso noč pri potoci 20
Jurjeva 25

Hodi Mleka domo; Kaj drugega hočem; Zdravica 20
VASILIJ MIRK in A. GROBING: Vetrice; Po gradini 30

"Glas Naroda"

216 WEST 18th STREET
NEW YORK, N. Y.

Kdaj obvaruje pred neizgodo, ne toliko naš enostranski pogled, ampak vsestranski posluh.

Komur pa gre tako na živce vsek šum in ropot (bolniki so izvezli) tisti pa je bolj pripraven za krsto, nego za to deželo, kajti tam vlada — večna tišina.

V naši Merce bolnišnici se zdravita naslednja dva v premogorovu ponesrečena rojaka iz naselbine Library: George Lipovšek in Joseph Peterneel, katerima želim skorajnjega zdravlja.

Zadnji davek materi naravi je plačal pretekli teden rojak John Jurgel v starosti 69 let. V to deželo je prispel leta 1902 in sicer v Pittsburgh, kjer je tudi za vedno ostal. Bil je zelo priljubljen med sorojaki radi svojega mirnega, pa vselega značaja. Tu zapušča žalujočo vdovo, dva sinova in dve hčeri, katerim izrekam srčno sožalje, njemu pa bodi blag spomin. — Pozdrav!

ADVERTISE IN "GLAS NARODA"

V stoterih slovenskih domovih boste našli to knjigo umetniških slik. Naročite jo že vi.

"Naši Kraji"

Slike so iz vseh delov Slovenije in vemo, da boste zadovoljni.

Zbirka 87 fotografij v bakrotisku na dobrem papirju vas stane —

\$1.

KNJIGARNA "GLAS NARODA"

216 WEST 18th STREET, NEW YORK

Bohinjsko jezero